

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Liberalissima benignitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

FREQUENTISSIMUM est in Divinis literis poculum aut calicem pro capitali supplicio ponere, quod inter sanctiones suas Athenienses præcipue susceperunt. Iudicii enim capitalibus vel cicuta succum, vel venenum aliud fontibus propinabant, ut ex Socrate & aliis manifestum est. Et Psalm. 10. calix pro mortis cruciatu ponitur. Et in Evangelii eodem significato: *Calicem quem ego bibo vosne potestis bibere?* Et: *Pater scilicet potest, summo veatur à me calix iste.* Apertissime quoque eo versu Psalm. 74. *Quoniam calix in manu Domini vini meri mixtione plenus.* ubi de penarum dispensatione sermo est, ut Græci Theologi disputant: Dominus enim uno calice merum propinat, hoc est, amaritudinem suppliciorum. Amariora enim vino tum Catullo, tum aliis dicuntur, quæ meraciore sunt. Altero mistum, hoc est, aquam misericordie ad penarum temperamentum, quod subsequenter statim verba declarant: *Et effudit ex hoc in hoc, quamvis qui literam Hebraicam sequi se profitentur, longe aliter rem exposuerint.* Illud enim, *Calicem salutaris accipiam,* Euthymius ita interpretatur, ut dicat, *Quoniam tot & tam magna sunt beneficia que Dominus in me contulit, ut nullo possim modo parere illi gratiam referre, ita me comparabo, ut si usque veniat, animam propter amorem ejus sim audacter effusus, quippe quo vis martyrii cruciatu emoriturus.* Hinc nulla tormentorum atrocitate terribus clamat heros Rotatus meus, quem tulibenter adeo legebas:

*Neme effuse cruor, neu me terrete minaces
Mucrones, radique. Mox,
Dum carnis erando, dum sanguinis imber inundat,*

Ita precabatur:

*-- Cape prima cruoris
Libamenta pater, vivo hoc me flumine ab omni
Labe, & ab incestu mortali per lue, ut inde
Hostia pura tuas feriar maclandus ad aras.*

CNon igitur temere prius in tyrannum dixerat:

*Ut libet hos arsus lacera, suspende, truciâ,
Et meus est hac passus amor. & hujusmodi alia.*

Quamquam salutaris calicem & Chrylostomus, & plerique alii aliter acceperunt, quod brevitatis causa prætereo.

SAPIENTIA. CAP. XL.

QUEM vero tripodem aureum Græci Apollini dedicarunt, ejusque capiti gestandum superimponere, sapientiæ hieroglyphicum esse nemo dubitavit, qui norit historiam super eo traditam: Tripodem aureum extra tum quippe tripodem aureum è mari, sapientissimo à judicatum Apollinis ipsius oraculo: cumque mortales ad Socratem munus id detulissent, quod ei deberi publico omnium judicio decretum esset, remisit is tripodem, & Apollini deberi, non cuiquam alteri, respondit.

DE CORNU COPIÆ CAP. XLII.

Reliqua sunt in Onyce tuo Cornua copiæ duo, de quorum significationibus disputare superfluum videtur, propterea quod nihil his vel universo vulgo notius: quia tamen antiquorum numerum commemoratio, quæ plurimum ad hoc negotium facit, non in jucunda futura est, hanc quoque partem nihil gravi tractare aggrediemur.

LIBERALISSIMA BENIGNITAS. CAP. XLIII.

Illud sane & antiquum, & maxime celebratum est, in liberalissima benignitatis & largitionis effusivissimæ signum Cornu copiæ figurari, quod tum in fluviorum, præsertim navigabilium, tum in aliorum numinum manibus, ubi larga significanda sit opulentia, spectatur. Multa vero passim in

numismatis ejusmodi cornua videas, nunc liberalitatis, nunc felicitatis, nunc concordia, nunc pacis, nunc annonae, nunc hilaritatis, nunc hujus vel illius indicia commoditatis & boni, ut quicquid deniq; laetum aut oportunitum humano generi sit, inde nobis afferri videatur. In numo enim Antonini Aug. Germ. simulacrum est laeva cornu copiae tenens, dextera vero ventilabrum cereale, cujus inscriptio est, LIBERALITAS AUG. Eadem insignia cum eadem inscriptione habentur etiam in Hadriani numis aliquot. Quem vero L. Septimius Geta Caesar cufit, sigillum habet eius caliceo in dextera, in laeva vero Cornu copiae cum inscriptione, FELICITAS TEMPORUM. Duo vero cornua semicirculum facientia valculis sursum versus erectis, juxta vero invicem invicem colligata, habentur in Antonini Pii numis. inscriptio, FELICITAS, in alio ejusdem Antonini simulacrum est laeva Cornu copiae gestans, dextero vero intenta face arma à pedibus strata incendit ac perdit cum inscriptione, PAX AETERNA AUG. Sed enim & clarissima femina non dissimili fere argumento numismata meruere, veluti Julia Paula, cujus numum in patera citavimus, cum inscriptione, CONCORDIA. Et Marcia Otacilla Severa Aug. in numo pateram, & copiae cornua duo praefert, cum inscriptione, CONCORDIA AUG. Eadem inscriptione in Orbiana Aug. numo, de quo paulo ante. Sunt vero cornua haec non adversa, ut quae in superiore Antonini numo profecitate posita sunt, sed invicem cohaerentia.

Antonini Aug. L. Septimii, & Antonini Pii numismata.

HILARITAS. CAP. XLIII.

Concordiam non in merito sequitur hilaritas, quare venit in mentem mihi numus Faustinae, in quo sigillum est quod laeva Cornu copiae, dextera thyrsum a solo ad caput usque frondibus & corollis ornatum tenet: unde sumpta inscriptionis occasio, quae hujusmodi est, HILARITAS. In alio quodam surculum palmae videas à solo supra caput assurgentem, quem medium dextera ipsa comprehendit, laeva Cornu copiae gestat: inscriptio est, HILARITAS. Non temere vero ubi pax aeterna, ibi concordia: ubi concordia, ibidem hilaritas: ex his autem oritur felicitas, quam in Vespasiani numo caduceo in signem, & Cornu copiae ornata videas. cum inscriptione, FELICITAS PUBLICA. Caduceusq; idem, atq; idem cornu copiae in Trajani numo est, cum inscriptione, FELICITAS AUG. Horatius quoque hilaritatem & felicitatem hujusmodi eo tempore universa Italiae scribit obtigisse, quo tempore rebus ab Agrippa contra Cantabros, à Claudio Nerone contra Armenios optime gelis, eo loco erat res Romana, ut ex voto omnia succederent: id eoque, ut ille ad Lucium ait:

Faustina numus.

Epistola 12

Epist. lib. 2. epist. 22.

--- Surca fuges Itale pleno diffudit copia cornu.

FORTUNA AMATORIA. CAP. XLIV.

Erat olim Aegyra (ea Achaia civitas est) Fortunae idolum cum cornu copiae juxtaquam Amor a-latus assidebat, indicio ut Pausanias arbitratur. ea quoque quae ad amorem pertinent, fortuna magis quam pulchritudine secundari. Quod vero divitias fortunas appellant, neq; in congruè, neq; novo invento factum. Pausanias enim Bubalum à omnium primum Fortunae simulacrum Sisyphus is effinxisse, in ejus capite polum statuerit, in altera ex manibus *καρπὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ* quae nunc vulgo divitiarum cornua nuncupamus. De polo Pindarus qui *καρπὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ* appellavit. Huc facere videntur *καρπὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ* illa, de quibus meminit Aristophanes, Pluto quae servorum novitiorum cum primum domum ingrederentur, capitibus ante focum profundeabantur. da Gylis quippe palmarum, numuli, legumina, carica, nuces, & hujusmodi bellaria cum servis omnibus impune diripienda, quae quidem in annuae ubertatis omen fieri consueverant, vel ut ipsi frangi esse meminissent. Iustitiam mox idem ex Theopompo didicimus fuisse boni auspicii causa, in sponsi caput.

Fortuna simulacrum
Fortunam polum ferentem.
Bellaria quibus profundeabantur sponsi, & sponsa
& servorum
quibus primum domum ingrederentur.

POCULA. CAP. XLV.

Praebuerunt autem olim cornua poculorum usum cum nondum vasa excogitata essent, ut apud Nicandri interpretes legimus: indeq; *νεγυριον*, quod miscere est, a cornu deductum. Sive quod potator est aurinum quidam assequantur: quippe animos, fero citatem, & pugnacitatem, neq; dicto neq; facto parcant, sed ut animalia quae cornibus praedita sunt, ad ferendum sese paratiora ostendat. Vide

Cornua poculorum olim.